

Tâm vô tâm thì trệ đởt khoáng đởt, tâm vô cảm thì không lo đởt cảm đởt
HÙNG ĐÀO CHUYỂN

Xuân hạ thu đông, bốn mùa luân chuyển. Mây trắng gió trắng, cái đẹp sẵn đó nghìn
xưa. Nhưng trên cõi đời này ta thường bốn rờn ngổn c xuôi vì danh lợi, đởt cảm đởt, nên rờn
cuối chớ ng mớ y ai thường ng thớ c đởt c cái đẹp cớ a sẵn thuở hờu tình.

“Sống nhớt bởt kinh, khán đình tiễn hoa khai hoa lờc,

Khớ lờu vô ý, vớng thiên không vân quyển vân thớ”.

(“U song tiễn ký”)

Hai câu thơ phía trên nghĩa là:

Không quan tâm đởt u hờn lờ thi đởt, ngổm trớ c sân hoa nớ hoa tàn,

Tùy ý ra đi hay lờ lờ, nhìn khung trớ i mây tớ mây tan.

Ngổn có thớ xem vinh nhớt cũng bình thớ ng nhớt đớa phù dung sớ m nớ tớ tàn, thì có thớ giớ
nớ i tâm thuở n khi đởt nhớt hoa sen. Ngổn có thớ coi danh – lờ – tình – tiễn đởn rớ i đở tớ a mây tớ
mây tan, thì có thớ đởt đởt c cớ nh giớ i vân du thanh thớ n.

Hớng Mớ n Trung, vớ đở i thớ n thớ i Tớ ng phớ i chẳng là mớ t ngổn i nhớt thớ ?

Vào thời Hoàng đế Chân Tông, Hoàng đế Mẫn Trung được bổ nhiệm làm quan Hộ u bộ c x (tổng quản bộ c x). Ngày hôm chiểu thì bổ nhiệm chức quan cho Hoàng đế Mẫn Trung, Hoàng đế nói với Hàn lâm học sĩ Lý Tông Ngộ: “Trẫm khi lên ngôi thì nay, cha ông bổ nhiệm quan Bộ c x. Ngày hôm nay bổ nhiệm Mẫn Trung nhậm chức quan này, đây không phải là một sự bổ nhiệm tầm thường. Mẫn Trung chức là rất vui mừng”.

Lý Tông Ngộ trả lời: “Thần sáng sớm hôm nay đã vào trong cung rồi, cũng không biết đã tuyên bố chiểu thì, không hiểu vì sao ngày Mẫn Trung nhậm thì nào?”.

Hoàng đế nói: “Trong nhà Mẫn Trung hôm nay khách đến chúc mừng nhậm chức là rất đông, khanh qua nhà ông ta xem thì, rồi ngày mai trả lời báo cáo cho Trẫm. Không nên nói y là chủ ý của Trẫm”.

Tông Ngộ chỉ Mẫn Trung vào nhà rồi mời thì bá kiển. Trẫm của cha phò Tể tướng yên lòng không có một bóng người. Lý Tông Ngộ và Hoàng đế Mẫn Trung vốn là bạn thân, nên Tông Ngộ đi thăm vào trong phủ gộp Tể tướng, chúc mừng nói: “Hôm nay nghe nói có chiểu thì bổ nhiệm Ngài, các quan sẽ đi phu đưa rất vui, công nhân đón mừng”.

Hoàng đế Mẫn Trung chỉ mỉm cười qua chuyện.

Tông Ngộ lại nói: “Thần khi được kim Hoàng đế lên ngôi thì nay cha ông bổ nhiệm chức Bộ c x, đây không phải là sự bổ nhiệm tầm thường. Nếu không có đức cao vọng trọng, Hoàng đế làm sao tin tưởng như vậy được?”.

Hoàng đế Mẫn Trung vốn chỉ trả lời y lý, rất cụ thể thể ra là chỉ nói gì.

Tông Ngộ rồi khi gian nhà chính, phái người đến phòng bộ c, hỏi hôm nay trong phủ Tể tướng có yến tiệc chiêu đãi khách khứa bà con gì hay không. Người trong bộ c cũng nói trong phủ Tể

thế này hôm nay yên tĩnh không nghe thấy gì.

Ngày hôm sau Tông Ngộ c lên triều, Hoàng đế hỏi: “Hôm qua có tiếp gặp Thiền Trung không?”.

Tông Ngộ c trả lời: “Bẩm đã gặp ông thầy rồi”.

Hoàng đế hỏi: “Tâm ý của Thiền Trung ra sao?”.

Tông Ngộ c đem những gì mình thấy báo cáo cho vua.

Vua cười nói: “Hôm qua Thiền Trung thất sự là không quan tâm đến chuyện đức độ của mình, trong tâm không nghĩ gì đến quan tước”.

Tôi cố chí kim, phẫn nộ những chuyện thăng quan phát tài đểu khi những người ta mừng vui chúc tụng, còn Hôm qua Thiền Trung đi đến nơi vị quan cao lớn thì hoàn toàn bình tĩnh. Phải chăng đây chính là cảnh giới của:

“Không quan tâm đến hèn lố thì, ngắm nhìn trộm cảnh sân hoa nở hoa tàn,

Tùy ý ra đi hay ở lại, nhìn khung trời mây tụ mây tan” ?

—

Tôi thích tĩnh tâm và quan sát mặt biển yên bình sau giông bão, thích nghe tiếng sóng mà ngắm nhìn thiên không trong sạch sau cơn mưa. Mặt biển sau cơn bão thì gió lồng sóng

tĩnh, khi n nhân tâm khoáng đạt và hân nh phúc; thiên không trong sạch sau tr n m a l n thì nh t y thành khi t nh, khi n ng i c m nh n v n v t đ c thanh tân.

Tâm vô tâm thì tr i đạt khoáng đạt, tâm vô cảm thì không lo đ c m t. Kiên trì giữ vững tâm linh cao quý, nh ng không có cái nhìn phân biệt khinh kh nh v i ng i đ i. Trên hành trình cuộc sống, thì ch là bản thân h i lòng không th n, chỉ u theo con đ ng chính Đ o mà đi, không c n quan tâm v i c bình thuy t v i ng i khác.

Thanh Ngọc
